

1. Валтасар царь сделал большое пиршество для тысячи вельмож своих и перед глазами тысячи пил вино.

УПО: Цар Валтасар справив велике прийняття для тисячі своїх вельмож, і на очах тієї тисячі пив вино.

KJV: Belshazzar the king made a great feast to a thousand of his lords, and drank wine before the thousand.

2. Вкусив вина, Валтасар приказал принести золотые и серебряные сосуды, которые Навуходоносор, отец его, вынес из храма Иерусалимского, чтобы пить из них царю, вельможам его, женам его и наложницам его.

УПО: Коли вино опанувало розум, Валтасар наказав принести золотий та срібний посуд, який виніс був його батько Навуходоносор із храму, що в Єрусалимі, щоб із нього пили цар та вельможі його, його жінки та його наложниці.

KJV: Belshazzar, whiles he tasted the wine, commanded to bring the golden and silver vessels which his father Nebuchadnezzar had taken out of the temple which was in Jerusalem; that the king, and his princes, his wives, and his concubines, might drink therein.

3. Тогда принесли золотые сосуды, которые взяты были из святилища дома Божия в Иерусалиме; и пили из них царь и вельможи его, жены его и наложницы его.

УПО: Тоді принесли золотий посуд, що винесли з храму божого дому, що в Єрусалимі, і пили з них цар та вельможі його, жінки його та його наложниці.

KJV: Then they brought the golden vessels that were taken out of the temple of the house of God which was at Jerusalem; and the king, and his princes, his wives, and his concubines, drank in them.

4. Пили вино, и славили богов золотых и серебряных, медных, железных, деревянных и каменных.

УПО: Пили вони вино й славили богів золотих та срібних, мідяних, залізних, дерев'яних та камінних.

KJV: They drank wine, and praised the gods of gold, and of silver, of brass, of iron, of wood, and of stone.

5. В тот самый час вышли персты руки человеческой и писали против лампы на извести стены чертога царского, и царь видел кисть руки, которая писала.

УПО: Аж ось тієї хвилини вийшли пальці людської руки, і писали навпроти свічника на вапні стіни царського палацу, і цар бачив зарис руки, що писала.

KJV: In the same hour came forth fingers of a man's hand, and wrote over against the candlestick upon the plaister of the wall of the king's palace: and the king saw the part of the hand that wrote.

6. Тогда царь изменился в лице своем; мысли его смутили его, связи чресл его ослабели, и колени его стали биться одно о другое.

УПО: Тоді змінилася ясність царя, і думки його настрашили його, ослабили суглоби крижів його, і билися коліна його одне об одне.

KJV: Then the king's countenance was changed, and his thoughts troubled him, so that the joints of his loins were loosed, and his knees smote one against another.

7. Сильно закричал царь, чтобы привели обаятелей, Халдеев и гадателей. Царь начал говорить, и сказал мудрецам Вавилонским: кто прочитает это написанное и объяснит мне значение его, тот будет облечен в багряницу, и золотая цепь будет на шее у него, и третьим властелином будет в царстве.

УПО: Цар сильно закричав привести заклиначів, халдеїв та віщунів. Цар заговорив та й сказав вавилонським мудрецам: Кожен муж, що прочитає це писання й об'явить мені його розв'язку, той зодягне пурпуру й золотого ланцюга на свою шию, і буде панувати третім у царстві.

KJV: The king cried aloud to bring in the astrologers, the Chaldeans, and the soothsayers. And the king spake, and said to the wise men of Babylon, Whosoever shall read this writing, and shew me the interpretation thereof, shall be clothed with scarlet, and have a chain of gold about his neck, and shall be the third ruler in the kingdom.

8. И вошли все мудрецы царя, но не могли прочитать написанного и объяснить царю значения его.

УПО: Тоді поприходили всі царські мудреці, та не могли прочитати писання й об'явити цареві його розв'язку.

KJV: Then came in all the king's wise men: but they could not read the writing, nor make known to the king the interpretation thereof.

9. Царь Валтасар чрезвычайно встревожился, и вид лица его изменился на нем, и вельможи его смутились.

УПО: Тоді цар Валтасар сильно перестрашився, а його ясність змінилася на ньому, і його вельможі були безраді.

KJV: Then was king Belshazzar greatly troubled, and his countenance was changed in him, and his lords were astonished.

10. Царица же, по поводу слов царя и вельмож его, вошла в палату пиршества; начала говорить царица и сказала: царь, вовеки живи! да не смущают тебя мысли твои, и да не изменяется вид лица твоего!

УПО: На слова царя та вельмож його ввійшла до дому прийняття цариця. Цариця заговорила та й сказала: Царю, живи навіки! Нехай не страшать тебе думки твої, а ясність твоя нехай не міняється!

KJV: Now the queen by reason of the words of the king and his lords came into the banquet house: and the queen spake and said, O king, live for ever: let not thy thoughts trouble thee, nor let thy countenance be changed:

11. Есть в царстве твоём муж, в котором дух святого Бога; во дни отца твоего найдены были в нём свет, разум и мудрость, подобная мудрости богов, и царь Навуходоносор, отец твой, поставил его главою тайноведцев, обаятелей, Халдеев и гадателей, --сам отец твой, царь,

УПО: Є в твоєму царстві муж, що в ньому дух святих богів, а за днів твого батька в ньому знаходилась ясність і розум та мудрість, рівна мудрості богів. І цар Навуходоносор, твій батько, настановив його начальником чарівників, заклиначів, халдеїв, віщунів, батько твій цар,

KJV: There is a man in thy kingdom, in whom is the spirit of the holy gods; and in the days of thy father light and understanding and wisdom, like the wisdom of the gods, was found in him; whom the king Nebuchadnezzar thy father, the king, I say, thy father, made master of the magicians, astrologers, Chaldeans, and soothsayers;

12. потому что в нём, в Данииле, которого царь переименовал Валтасаром, оказались высокий дух, ведение и разум, способный изъяснять сны, толковать загадочное и разрешать узлы. Итак пусть призовут Даниила и он объяснит значение.

УПО: бо в ньому, в Даниїлові, якому цар дав ім'я Валтасар, знаходився надмірний дух, і знання та розум розв'язувати сні, і висловлювати загадки та розплутувати вузли. Нехай буде покликаний тепер Даниїл, і нехай він оголосить розв'язку!

KJV: Forasmuch as an excellent spirit, and knowledge, and understanding, interpreting of dreams, and shewing of hard sentences, and dissolving of doubts, were found in the same Daniel, whom the king named Belteshazzar: now let Daniel be called, and he will shew the interpretation.

13. Тогда введен был Даниил пред царя, и царь начал речь и сказал Даниилу: ты ли Даниил, один из пленных сынов Иудейских, которых отец мой, царь, привел из Иудеи?

УПО: Того часу Даниїл був приведений перед царя. Цар заговорив та й сказав до Даниїла: Чи ти той Даниїл, що з Юдиних синів вигнання, яких вивів цар, мій батько, з Юдеї?

KJV: Then was Daniel brought in before the king. And the king spake and said unto Daniel, Art

thou that Daniel, which art of the children of the captivity of Judah, whom the king my father brought out of Jewry?

14. Я слышал о тебе, что дух Божий в тебе и свет, и разум, и высокая мудрость найдена в тебе.

УПО: І чув я про тебе, що в тобі дух богів, і що в тобі знаходиться ясність, і розум та надмірна мудрість.

KJV: I have even heard of thee, that the spirit of the gods is in thee, and that light and understanding and excellent wisdom is found in thee.

15. Вот, приведены были ко мне мудрецы и обаятели, чтобы прочитать это написанное и объяснить мне значение его; но они не могли объяснить мне этого.

УПО: А тепер були приведені перед мене мудреці, заклиначі, щоб прочитали оце писання, і розповіли мені його розв'язку, та не могли вони висловити розв'язки цієї речі.

KJV: And now the wise men, the astrologers, have been brought in before me, that they should read this writing, and make known unto me the interpretation thereof: but they could not shew the interpretation of the thing:

16. А о тебе я слышал, что ты можешь объяснять значение и разрешать узлы; итак, если можешь прочитать это написанное и объяснить мне значение его, то облечен будешь в багряницу, и золотая цепь будет на шее твоей, и третьим властелином будешь в царстве.

УПО: А я чув про тебе, що ти можеш розв'язувати невідоме, і розплутувати вузли. Тож тепер, якщо можеш прочитати це писання, і розповісти мені його розв'язку, то зодягнеш пурпур, а золотий ланцюг на твою шию, і ти будеш панувати третім у царстві.

KJV: And I have heard of thee, that thou canst make interpretations, and dissolve doubts: now if thou canst read the writing, and make known to me the interpretation thereof, thou shalt be clothed with scarlet, and have a chain of gold about thy neck, and shalt be the third ruler in the kingdom.

17. Тогда отвечал Даниил, и сказал царю: дары твои пусть останутся у тебя, и почести отдай другому; а написанное я прочитаю царю и значение объясню ему.

УПО: Тоді Даниїл відповів та й сказав перед царем: Твої дари нехай будуть тобі, а дарунки свої давай іншим. Це писання я прочитаю цареві, і розповім тобі його розв'язку.

KJV: Then Daniel answered and said before the king, Let thy gifts be to thyself, and give thy rewards to another; yet I will read the writing unto the king, and make known to him the interpretation.

18. Царь! Всевышний Бог даровал отцу твоему Навуходоносору царство, величие, честь и славу.

УПО: Ти, царю, Всевишній Бог дав твоєму батькові Навуходоносорові царство, і велич, і славу та пишноту.

KJV: O thou king, the most high God gave Nebuchadnezzar thy father a kingdom, and majesty, and glory, and honour:

19. Пред величием, которое Он дал ему, все народы, племена и языки трепетали и страшились его: кого хотел, он убивал, и кого хотел, оставлял в живых; кого хотел, возвышал, и кого хотел, унижал.

УПО: А через велич, яку Він дав був йому, всі народи, племена та язика тремтіли та лякалися перед ним, бо кого він хотів забивав, а кого хотів лишав при житті, і кого хотів підіймав, а кого хотів понижував.

KJV: And for the majesty that he gave him, all people, nations, and languages, trembled and feared before him: whom he would he slew; and whom he would he kept alive; and whom he would he set up; and whom he would he put down.

20. Но когда сердце его надмилось и дух его ожесточился до дерзости, он был свержен с царского престола своего и лишен славы своей,

УПО: А коли загордилося його серце, а дух його ще більше запишнів, він був скинений з трону свого царства, і його слава була взята від нього.

KJV: But when his heart was lifted up, and his mind hardened in pride, he was deposed from his kingly throne, and they took his glory from him:

21. и отлучен был от сынов человеческих, и сердце его уподобилось звериному, и жил он с дикими ослами; кормили его травой, как вола, и тело его орошаемо было небесною росой, доколе он познал, что над царством человеческим владычествует Всевышний Бог и поставляет над ним, кого хочет.

УПО: І він був вигнаний з-поміж людських синів, і серце його було зрівняне зо звіриним, а пробування його було з дикими ослами. Годували його травой, як волів, а небесною росой зрошувалося його тіло, аж поки він не пізнав, що в людському царстві панує Всевишній Бог, і Він ставить над ним того, кого хоче.

KJV: And he was driven from the sons of men; and his heart was made like the beasts, and his dwelling was with the wild asses: they fed him with grass like oxen, and his body was wet with the dew of heaven; till he knew that the most high God ruled in the kingdom of men, and that he appointeth over it whomsoever he will.

22. И ты, сын его Валтасар, не смирил сердца твоего, хотя знал все это,

УПО: А ти, сину його Валтасаре, не смириш свого серця, хоч усе це знав.

KJV: And thou his son, O Belshazzar, hast not humbled thine heart, though thou knewest all this;

23. но вознесся против Господа небес, и сосуды дома Его принесли к тебе, и ты и вельможи твои, жены твои и наложницы твои пили из них вино, и ты славил богов серебряных и золотых, медных, железных, деревянных и каменных, которые ни видят, ни слышат, ни разумеют; а Бога, в руке Которого дыхание твое и у Которого все пути твои, ты не прославил.

УПО: І ти піднісся понад Небесного Господа, і посуд храму Його принесли перед тебе, а ти та вельможі твої, жінки твої та наложниці твої пили з них вино, і ти хвалив богів срібних та золотих, мідяних, залізних, дерев'яних та камінних, що не бачать, і не чують та не знають, а Бога, що в руці Його душа твоя й що Його всі дороги твої, ти не прославляв.

KJV: But hast lifted up thyself against the Lord of heaven; and they have brought the vessels of his house before thee, and thou, and thy lords, thy wives, and thy concubines, have drunk wine in them; and thou hast praised the gods of silver, and gold, of brass, iron, wood, and stone, which see not, nor hear, nor know: and the God in whose hand thy breath is, and whose are all thy ways, hast thou not glorified:

24. За это и послана от Него кисть руки, и начертано это писание.

УПО: Того часу від Нього посланий зарис руки, і написане оце писання.

KJV: Then was the part of the hand sent from him; and this writing was written.

25. И вот что начертано: мене, мене, текел, упарсин.

УПО: А оце писання, що написане: Мене, мене, текел упарсін.

KJV: And this is the writing that was written, MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN.

26. Вот и значение слов: мене--исчислил Бог царство твое и положил конец ему;

УПО: Ось розв'язка цієї речі: Мене порахував Бог царство твоє, і покінчив його.

KJV: This is the interpretation of the thing: MENE; God hath numbered thy kingdom, and finished it.

27. Текел--ты взвешен на весах и найден очень легким;

УПО: Текел ти зважений на вазі, і знайдений легеньким.

KJV: TEKEL; Thou art weighed in the balances, and art found wanting.

28. Перес--разделено царство твое и дано Мидянам и Персам.

УПО: Перес поділене царство твоє, і віддане мідянам та персам.

KJV: PERES; Thy kingdom is divided, and given to the Medes and Persians.

29. Тогда по повелению Валтасара облекли Даниила в багряницу и возложили золотую цепь на шею его, и провозгласили его третьим властелином в царстве.

УПО: Тоді наказав Валтасар, і надягли на Даниїла пурпур, а золотого ланцюга на шию його, і розголосили про нього, що він буде третім пануючим у царстві.

KJV: Then commanded Belshazzar, and they clothed Daniel with scarlet, and put a chain of gold about his neck, and made a proclamation concerning him, that he should be the third ruler in the kingdom.

30. В ту же самую ночь Валтасар, царь Халдейский, был убит,

УПО: Тієї ж ночі був забитий Валтасар, цар халдейський.

KJV: In that night was Belshazzar the king of the Chaldeans slain.

31. и Дарий Мидянин принял царство, будучи шестидесяти двух лет.

УПО:(6-1) А мідянин Дарій одержав царство в віці шостидесяти й двох років.

KJV: And Darius the Median took the kingdom, being about threescore and two years old.